

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 71

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, MARCH 25TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

Uganite kdo je "mrtvec na mostu"?

Včeraj je "Ameriška Domovina" pričela objavljati nov zanimiv roman "Mrtvec na mostu" v prevodu g. Marjana Urbančiča. Ta roman je poln napetih dogodkov. Vrš se v povojnem času na Angleškem. Prepričani smo, da bodo čitatelji "Ameriške Domovine" prebrali ta roman z zanimanjem, od začetka do konca. V zvezi s tem romanom je razpisalo uredništvo lista natečaj ali kontest, in sicer kot sledi:

1. nagrada: \$5.00, pet dolarjev.
  2. nagrada: \$3.00, tri dolarje.
  3. nagrada: \$2.00, dva dolarja.
- Pripomnimo naj še, da bodo nagrad deležni samo naročniki "Ameriške Domovine." Natančnejše pogoje pa objavimo jutri.

Blagajnik Collister je začel čistiti svoj urad

Okrajni blagajnik Collister, ki je tožen od države na odškodnino \$40.000,00, ker je posojeval denar, ki ga je imel dobiti od davkov, je zapovedal, da se morajo nemudoma vložiti v banko vsi čeki, katere so doslej zadrževali v njegovem uradu. Tega denarja je nekako \$96.000. Collister se je ponovno izjavil, da mu ni bilo nič znanega, da se je na enak način poslovalo v njegovem uradu, in če bi vedel, bi temu naredil takoj konec. S tem si daje sam najslabše spričevalo, kajti kot okrajni blagajnik je prvi gospodar vseh davkov in vsega sistema, pod katerim se davki plačujejo. Collister se bo moral zagovarjati na sodniji 15. aprila, zakaj je dovoljeval davčni denar gotovim osebam. Kazen za vsak prestop je \$500,00.

Nesreča rojaka

Rojak Valentin Valjavac, 1425 Clearaire Road, čistilec obleke na 55. cesti, je šel včeraj zjutraj v garažo, da gre na delo. Sedel je v avto in pognal stroj, pa je takoj padel v nezavest. Ker ga ni bilo na delo, so ga klicali, zakaj ne pride v čistilnico, kjer ga čakajo ljudje. Ko je šla soproga pogledat, ga je našla mrtvega v avtomobilu. Ranjki je bil star 43 let. Tu zapuščala žalujejo ženo in hčer Ido ter več sorodnikov. Ranjki je bil doma iz vasi Smokac pri Lescah na Gorenjskem, kjer zapuščala očeta, eno sestro, in tri brate. Tu je bival 19 let. Bil je član društva Maccabees, št. 1288 in društva Kranj. Pogreb se vrši v soboto pod vodstvom Jos. žele & Sons. Prizadetim sorodnikom naše iskreno sožalje, ranjkemu pa bodi ohranjen blag spomin.

Mati in hči

Mati in hči sta včeraj zaenot prišli v Common Pleas sodnijo prosit za razporko. Je to Mrs. Helen Teichman, 1815 E. 17th St., lastnica restavrantu, in njena hči, Mrs. Lillian Pierce, Mrs. Teichman trdi, da njen mož živi že od leta 1926 v Nemčiji, in kljub temu, da mu je poslala denar za prevoz v Ameriko, se ni zmenil, da bi prišel sem. Hčerka pa trdi, da jo njen mož zanemarljivo, poleg tega je pa velik pijanec in kvartopirce.

Pozdrav iz domovine

Mr. Anton Klinc, ustanovitelj prvega slovenskega časopisa v Clevelandu, pošilja iz Belgrada, kjer se mudi kot narodni poslanec v parlamentu, iskrene veličkonočne pozdrave vsem naročnikom "Ameriške Domovine."

rough štirje brati-laiki. Tamkajšnjemu opatu je odlični detektiv Gilmartin pokazal fotografijo mrtveca, vendar pa trdi opat, da mrtvec ni sličen nobenemu izginolih bratov. Kdo bi torej utegnil biti mrtvec na mostu? To uganjko postavlja uredništvo svojim čitateljem. Kdor je dober uganjkar bo lahko deležen ene izmed sledečih treh nagrad:

1. nagrada: \$5.00, pet dolarjev.
  2. nagrada: \$3.00, tri dolarje.
  3. nagrada: \$2.00, dva dolarja.
- Pripomnimo naj še, da bodo nagrad deležni samo naročniki "Ameriške Domovine." Natančnejše pogoje pa objavimo jutri.

Kongres je uničil neznosni prodajni davek

Washington, 25. marca. Med silnim vpitjem in nemirom je poslanska zbornica sinoči zavrgla takozvani prodajni davek, od katerega je vlada nameravala dobiti \$595.000.000 davkov na leto, da pokrije svoj deficit. Vodstvo zbornice je s tem zopet dobilo silen poraz. Poslanci so se s 223 glasovi proti 153 izjavili, da ne želijo prodajnega davka, kot ga je predlagal tozadevni odsek, in kakor ga je zahteval tudi predsednik Hoover. S tem je uničen ves program, ki ga je imelo vodstvo kongresa, da uredi zmešane finance zvezne blaginje. Dočim so dan prej upeljali davke na bogatino in bogate zapuščine, je bil pa danes porazen prodajni davek, ki bi zadel zlasti manjše sloje. Zbornica je nemudoma začela delovati, da upelje sedaj nov davek, in sicer sledeči: poština na pisma se zviša od 2 na 3 cente, kar bo prineslo letno \$153.000.000, vpele se davek en cent od galone gasolina, kar bo vrglo \$165.000.000, dva centa znamka mora biti na vsakem čeku in denarni transakciji, kar bo prineslo \$97.000.000, davek na avtomobile prinese \$100.000.000, in na tobak \$58.000.000.

Ali štejete?

V duhu vidimo te dni stotine naših marljivih naročnikov, kako štejejo v potu obraza zajce, piščance in pirhe, katere so dobili v velikonočni številki "Ameriške Domovine." Je to dobra šola za računanje, in menda celo leto toliko ne štejete, kot boste te dni, da postanete deležni ene ali druge nagrade, ki jo je razpisala "Ameriška Domovina." Le časa si dovolj vzemite. Ne bo tisti dobil prvo nagrado, ki prvi prinese, ampak oni, ki najbolj pravilno pogodi število zajcev, piščancev in pirhov. Čas imate do 2. aprila do polodne, potem se po kontest zaključijo. Do kontesta so upravičeni vsi naročniki "Ameriške Domovine" brez razlike.

Usodna naročena pijača

Zveznim prohibicijskim agencijam je prišlo na uho, da neka Mrs. Dorothy Goldstein, 595 E. 105th St. prodaja žganje od hiše do hiše. Agenci so to izrabili in so telefoničnim putem naročili šest pintov žganja od Doroteje, kar je slednja tudi prinesla v neko hišo na Euclid Ave. in 40. cesti, kjer so jo pa čakali prohibicijski agenti, ki so jo aretirali, potem, ko jim je izročila pijačo in so ji plačali. Zapolnili so ji tudi avtomobil, v katerem je pripeljala pijačo.

Mnoge so nadloge, ki tarejo svet...

Governor namerava razklicati obsedno stanje v premogarskih krajih

Columbus, Ohio, 24. marca. Možnost, da governor razglaši obsedno stanje v premogarskih krajih južne države Ohio, postaja dnevno večja. Včeraj se je generalni adjutant guverniera, Henderson, odpeljal z zrakoplovom na "vojno pozorišče." Mesto Athens, ki je središče štrajkovnega okraja, živi pod vtisom, da je prišel generalni adjutant, da odredi vse potrebno za namestitev vojaštva. Dosedaj je v okolici vse mirno, toda pričakuje se pa burnih dogodkov, ko bodo kompanije skušale v pondeljek odpreti več premogovnikov za poslovanje.

Mlado dekle je bilo odpeljano iz šole

Boston, 24. marca. 15 letna Mary Di Battesti je bila odpeljana danes iz svojega razreda po nekem mošku, ki je prišel k učiteljici in izjavil, da je mati dekleta zbolela in ga poslala, da pripelje dekle domov. Odpeljal se je z dekletom v avtomobilu, ki je imel licenco države New Jersey Dekleta, niti moškega pozneje niso več videli.

Kdaj se igra radio?

Ako vaš sosed igra radio v poznih urah noči, tedaj se pritožite sodniku Steuer od mestne sodnije. Dan Ganeo je bil obtožen, da je igral radio ob 3. uri zjutraj in s tem nadlegoval sosedo. Policija ga je aretirala na podlagi neke postave iz leta 1916, ki pravi, da mora imeti vsakdo permit, kdor hoče imeti godbo po 12. uri. Toda sodnik Steuer je razsodil, da se ta postava ne tiče radio aparatov. V letu 1916 ni imel še nihče radio aparata v hiši, torej dotična postava se ne more nanašati na radio aparate. Oprostil je obtoženca.

Mora in mora krasti

Albert Hjort, 18 let star, je bil od sodnika Steur izročen veliki poroti, obtožen, da je ukradel avto. To je že deveti slučaj tatvine mladega Hjorta. Sodniku je povedal, da kadar vidi čakajoči avtomobil, da se kar ne more premagati in mora ukrasti avto.

Premalo denarja

County auditor Zangerle naznaja, da bodo okrajne oblasti mogle poslovati letos le sedem mesece in pol, ker bo zmanjkalo davčnega denarja. Kaj bo potem, to zna Bog, je rekel avditor Zangerle.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po naselbinah Amerike

Premikajoče slike iz stare domovine, katere je posnel Mr. A. Grdina, se bodo kazale naslednje dni po sledečih naselbinah: 27. in 28. marca v Johnstownu, Pa., 29. in 30. marca v Steeltonu, Pa., in 1. aprila v Pittsburghu.

V Pueblo, Colo., je umrl rojak Anton Russ, doma iz Ribnice. Pobralla ga je pljučnica v 44. letu starosti.

Slovensko pevsko društvo "Domovina" v New Yorku bo na velikonočno nedeljo, 27. marca, pelo na WWRL radio postaji več velikonočnih pesmi. Naznanjen je čas od 5. do 5:30 popoldne. Isto društvo uprizaro 17. aprila krasno Ganglovo dramo "Sin."

V Chicagi je umrl rojak John Kalina v starosti 59 let. Rojak je dolgo bolehal. Zapuščala žalujejo vdovo, v stari domovini pa dve sestri in nekaj vnukov.

V Aurora, Illinois, je pred kratkim umrl rojak Jerry Verbič. Bil je dolgo časa bolan za vodenico. Bil je zelo ugleden prirojaki. Zapuščala soprogo, hčer in tri sinove. Bil je član raznih slovenskih podpornih društev.

Mora in mora krasti

Albert Hjort, 18 let star, je bil od sodnika Steur izročen veliki poroti, obtožen, da je ukradel avto. To je že deveti slučaj tatvine mladega Hjorta. Sodniku je povedal, da kadar vidi čakajoči avtomobil, da se kar ne more premagati in mora ukrasti avto.

Premalo denarja

County auditor Zangerle naznaja, da bodo okrajne oblasti mogle poslovati letos le sedem mesece in pol, ker bo zmanjkalo davčnega denarja. Kaj bo potem, to zna Bog, je rekel avditor Zangerle.

Akcija za dobitve dela brezposelnim se dobro širi po vseh državah Unije

New York, 24. marca. Vojna proti brezposelnosti, katero je upeljala American Federation of Labor, American Legion in slične organizacije, se nahaja sedaj v petem tednu svojega obstanka. Vsega skupaj je dobilo radi te akcije dosedaj 290.918 brezposelnih delo. Pretečeni pondeljek in torek je bilo oddanih 15.226 del brezposelnim. Država Alabama je bila včeraj prva z novimi deli. Tam je dobilo 1869 brezposelnih delo. V državi Ohio je bilo oddanih 1357 novih del. Država Minnesota je še vedno na prvem mestu med državami, ki so tekom kampanje oddale največ del brezposelnim. Vsega skupaj je tam dobilo delo doslej 30.124. Država New York je na drugem mestu z 27.576 deli, in država Pennsylvania na tretjem mestu z 19.643 novimi deli. Missouri, Kansas & Texas železnica poroča, da je včeraj nastavila 1.000 svojih bivših uslužbencev, in sicer 400 v Parsons, Texas, 200 v Waco, Texas in 200 v Denison, Texas in v Sedalia, Missouri. Dosti ni vse to, toda bolje je, kot nič. Računa se, da je nad 6.000.000 brezposelnih v Ameriki.

Lepo voščilo

Naš madisonski farmar Mr. Tone Debevc se je včeraj oglašil v Clevelandu in pustil uredniku skoro sedemkrat toliko pirhov, kot jih je pa v velikonočni številki naslikanih. Uganite, koliko jih je prinesel? Prav iskrena hvala, Tone, in veselo Velikonoč Tebi in družini!

Prevzel trgovino

Rojak Frank Rodica je prevzel trgovino z delikatesami, tobakom, grocerijo, šolskimi potrebščinami, itd. na 18507 St. Clair Ave., kjer obrne St. Clair. Rojakom priporočamo

Število prebivalstva v Sloveniji se je začelo precej zniževati

Ljubljana. — Glasom uradnih podatkov o popisu prebivalstva, ki se je vršil 1. aprila, 1931, so našli v dravski banovini, ki obsega Slovenijo, 1.120.584 prebivalcev, to je le za 82.746 več, kot bi prebivalstvo v Sloveniji v isti meri naraščalo kot v ostali državi. Za vso Jugoslavijo je namreč znašal prirastek dobrih 16 odstotkov, za Slovenijo pa le pičlih osem odstotkov, torej je za več kot polovico manjši in sploh najmanjši v vsej Jugoslaviji. Časopisje razmotriva, da najde vzrok temu nezadostnemu prirastku. Brez dvoma gre precejšen del na račun izseljevanja Slovencev v južne dele Jugoslavije, do zadnjega časa pa tudi v inozemstvo. Zlasti v letih 1921, 1922, 1923, ko naseljevanje drugje še ni bilo omenjeno, se je mnogo stotisoč ljudi izselilo. Ker se v prvi vrsti izseljujejo moške moči, je razumljivo, da pride v Sloveniji na 1.000 moških kar 1.074 žensk, dočim jih je v vsej Jugoslaviji povprečno le 1.020. Treba je pa iskati vzrokov tudi drugod. Uradne številke povedo, da znaša povprečno v celi državi število rojstev 33 na tisoč prebivalcev. Najvišji odstotek je v Srbiji, 41, najnižji pa v Sloveniji 28. Za primer: Franciskanska župnija v Ljubljani je štela leta 1931 15.000 prebivalcev, rojenih je bilo 128, to je 8,5 na 1.000 prebivalcev, umrlo jih je pa 84. Najbolj značilna je pa župnija Krško. Šteje približno 1.500 duš. Umrlo jih je leta 1929 6 oseb več kot jih je bilo rojenih, leta 1930 pa je bilo število rojstev enako številu smrti. Približno enako je po ostali Sloveniji, kar daje mnogim resno misliti glede bodočnosti naroda, ki je začel nazadovati v številu prebivalstva.

Naslov urada Zveze

Nevi naslov urada Slovenske Dobrodelne Zveze je: 6403 St. Clair Ave. Kot znano se nahaja urad Zveze sedaj v S. N. Domu, kjer stalno ostane.

Sodnika ni za ugnati

Težko je ugnati mestnega sodnika Steurja. Pred njega je bil pripeljan Frank Derrig, 27 let star, 10502 Elk Ave. stanujoč. Obtožen je bil, da je vozil v pijanem stanju. Sodnik Steur mu je naložil 30 dni zapora. Potem so pa sodniku povedali, da mora Derrig dve družini podpirati, nakar je sodnik zaporno kazen odpustil in zapovedal Derrigu, da mu izroči licenčne številke od avtomobila, ker za prihodnjih 90 dni ne sme voziti. Derrig je nato povedal sodniku, da si je licenčne številke izposodil od prijatelja, a sodnik se ni dal ugnati, in je zapovedal Derrigu, da mu prinese karburetor od avtomobila. Shranjen bo za 90 dni na sodniji, nakar bo Derrig zopet lahko vozil.

Nadzorniki mleka

Direktor javnega blagostanja, Mrs. Bernice Pyke, je odslavila 10 nadzornikov mleka v Clevelandu. Doslej jih je bilo 29, ostane jih torej še 19. Mrs. Pyke trdi, da je dovolj nadzornikov, da se vedno nadzira vse mleko, ki prihaja v Cleveland, da je bilo 10 nadzornikov odpuščenih iz ekonomskih vzrokov.

Nad tri milijone glasov oddanih pri ljudskem glasovanju o prohibiciji

New York, 24. marca. V 33 državah ameriške Unije imajo nasprotniki prohibicije večino 2 proti 1 napram suhim, kot kaže najnovejše poročilo časopisa "Literary Digest," ki je upeljal to narodno poskusno glasovanje. 32 držav v tej skupini predstavljajo skupno prebivalstvo preko 86.000.000. V osmih državah imajo nasprotniki prohibicije večino 4 proti 1. Vsega skupaj je bilo oddanih doslej 3.040.036 glasov, in izmed teh jih je 763.175 za obdržanje prohibicije in 2.376.681 proti prohibiciji. Država Kansas je še vedno edina država v ameriški Uniji, kjer je večina prebivalstva za prohibicijo. V tej državi je bilo 22.277 glasov oddanih za obdržanje 18. amendmenta in 19.481 proti. Bližnje inozemstvo. Zlasti v letih 1921, 1922, 1923, ko naseljevanje drugje še ni bilo omenjeno, se je mnogo stotisoč ljudi izselilo. Ker se v prvi vrsti izseljujejo moške moči, je razumljivo, da pride v Sloveniji na 1.000 moških kar 1.074 žensk, dočim jih je v vsej Jugoslaviji povprečno le 1.020. Treba je pa iskati vzrokov tudi drugod. Uradne številke povedo, da znaša povprečno v celi državi število rojstev 33 na tisoč prebivalcev. Najvišji odstotek je v Srbiji, 41, najnižji pa v Sloveniji 28. Za primer: Franciskanska župnija v Ljubljani je štela leta 1931 15.000 prebivalcev, rojenih je bilo 128, to je 8,5 na 1.000 prebivalcev, umrlo jih je pa 84. Najbolj značilna je pa župnija Krško. Šteje približno 1.500 duš. Umrlo jih je leta 1929 6 oseb več kot jih je bilo rojenih, leta 1930 pa je bilo število rojstev enako številu smrti. Približno enako je po ostali Sloveniji, kar daje mnogim resno misliti glede bodočnosti naroda, ki je začel nazadovati v številu prebivalstva.

Penna železnica je znižala delavcem pokojnino

Philadelphia, Penna., 24. marca. Pennsylvania železnica je bila prisiljena naznaniti svojim upokojencem, da se zadovoljijo z manjšo pokojnino kot so jo doslej dobivali. Vse pokojnine bodo od 1. aprila naprej znižane za 10 procentov. Le onim upokojencem se ne bodo znižale pokojnine, ki dobivajo manj kot \$50 na mesec. To je prvo znižanje pokojnine, ki ga je uvedla železnica, odkar je pokojnina v veljavi.

Eddie v novi borbi

8. aprila se bo v Clevelandu vršila ena najbolj zanimivih rokobor, ko nastopi naš mladi Eddie Simončič-Simms v boju proti močnemu Meyer "K. O." Christner iz Akrona. Christner uživa velik sloves v rokoborskih krogih, in ako ga zgrabi Editova levica, tedaj se pomakne naš Eddie daleč naprej do svetovne slave v rokoborstvu. Borba se bo vršila v Taylor Equestrium, in vlada za njo, nenavadno zanimanje.

Slovenske slike

V dvorani Cleveland College se bodo kazale v pondeljek, 11. aprila, slike iz Jugoslavije. Mr. Marian Mihaljevich in Mr. A. Grdina bosta imela pri tem zanimiv govor.

Legan je oskrbnik

Pri saji direktorija Slovenskega Doma na Holmes Ave., je bil v sredo večer izvoljen Mr. Frank Legan za oskrbnika Doma.

Mrs. Čermelj zbolela

Zbolela je Mrs. Mary Čermelj, 18608 Chapman Ave. Nahaja se na domu. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Pod ključem

Zvezna sodnija v Clevelandu je včeraj odredila, da se uradno zapre 12 prostorov, kjer se je prodajala opojna pijača.

* 10.000 družin je potrebnih javne pomoči v Georgiji, kjer je divjal tornado.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, cel leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0623

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1908, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 71, Fri., March 25th, 1932

Poslovanje v kongresu

Dne 14. marca, 1932, je poslanska zbornica kongresa Zedinjenih držav, prvič odkar je bila upeljana prohibicija, glasovala glede odprave 18. amendmenta k ustavi Zedinjenih držav, to je, prvič v 12. letih. Kongresmani, ki so nasproti prohibiciji, so zadnje čase zbrali precej pristašev okoli sebe, in dasi so vedeli, da ne bodo pridrli, pa so hoteli vsaj dognati, kako velika je njih moč, da se znajo ravnati v bodoče. Obenem pa se je moral ob tej priliki vsak kongresman izjaviti, ali je za prohibicijo ali proti, tako da bo volivcem v jeseni znano, kako naj volijo.

Malo komu čitatelj je znano, da kongres zboruje in posluje po natančno predpisanih parlamentarnih predpisih, katere ne more noben član kongresa prekršiti. Vsak predlog, ki je vložen v kongresu, mora iti najprvo pred tozadevni odsek, razven v slučaju, ako zbornica enoglasno odredi, da se o njem takoj razpravlja, kar se pa silno redko kdaj pripeti. Vsak predlog gre torej v tozadevni odsek. Tisoče in tisoče predlogov je tekom zasedanja kongresa vloženih, in velika večina njih ne zagleda nikdar več belega dne, sploh ne pride na razpravo v zbornici, in doberšen del predlogov pa kongres sam pri glasovanju porazi.

Ko je predlog enkrat v tozadevnem odseku, tedaj se ta odsek posvetuje o predlogu, in če večina odseka se izjavi za predlog, tedaj je slednji predložen skupni zbornici v debato. Ako se pa večina odseka ne izjavi za predlog, tedaj predlog enostavno zgine z zborničnega reda. Pride sicer v zbornico, toda odsek predlaga, da se ga zavže, in v 90 slučajih izmed 100 je resnica, da če odsek glasuje proti predlogu, se ravno tako zgodi tudi v zbornici.

Kadar tozadevni odsek predlogo zadržuje kak predlog, tedaj ima nadpolovična večina poslancev v zbornici pravico zahtevati, da se vzame predlog iz urada odseka in pride na glasovanje v zbornici. Tako se je delalo, ko so republikanci imeli večino v kongresu. Kakor hitro pa so decembra meseca, lanskega leta, prišli demokrati v večino, so to pravilo spremenili tako, da lahko zahteva ena tretina vseh poslancev, da se predlog vzame odseku in pride na glasovanje v zbornici. Ena tretina poslancev znese 145. Tako se je zgodilo s predlogom kongresmana Linthicum, ki je predlagal, da se zvezna prohibicija odpravi in se prepusti državam uravnava prohibicijskega vprašanja.

Večina odseka, ki je imel ta predlog kongresmana Linthicum, je bila proti predlogu. Zato se je združilo 145 kongresmanov in zahtevalo, da se predlog vzame odseku in pri-se v zbornico, da se o njem glasuje. V takem slučaju ima predlagatelj deset minut, da zagovarja svoj predlog, načelnik dotičnega odseka pa, ki je imel predlog, pa nadaljnih deset minut, in debata je v kraju, razven, ako vsa zbornica enoglasno ne podaljša časa.

Dne 14. marca je torej prišel predlog kongresmana Linthicum iz Marylanda iz odseka pred zbornico, in prvič, odkar je bila upeljana prohibicija, se je o njej zopet glasovalo. Ker je debata za in proti jako zanimiva, je na mestu, ako v nekaj člankih prinesemo tozadevno debato v pouk našim čitateljem, da natančneje spoznajo, kako se vrši poslovanje v kongresu. Predsednik zbornice, John Garner, je najprvo podelil besedo predlagatelju kongresmanu Linthicum, ki je bil opravičen govoriti deset minut.

Mr. LINTHICUM: "Gospod predsednik, sam si bom vzel dve minuti časa. V tem kratkem času mi bo pač težavno mnogo povedati. Odločilni trenutek v zgodovini tega amendmenta je došel. Danes, po dvanajstih letih, smo dobili priliko, da glasujemo, ali naj se izroči 18. amendment ljudstvu na glasovanje. Sveto pismo pravi, da oni, ki ni z nami, je zoper nas, in tu vam javno povem, da oni, ki glasuje zoper moj predlog, nasprotuje zahtevi, da pridejo ljudje do glasovanja."

Mr. BACHMANN: "Gospod predsednik, ali mi govornik dovolj?"

Mr. LINTHICUM: "Dovolim kratko vprašanje."

Mr. BACHMANN: "Ako zbornica poslancev glasuje za ta predlog danes, ali bo govornik podpiral Tuckerjev predlog, ki prepoveduje povratek saloonov?"

Mr. LINTHICUM: "Ako bi bil jaz prepričan, da se vrne stari saloon, ako bo 18. amendment preklican, tedaj jaz ne bi volil za preklic. In če nam zbornica da priliko, da glasujemo o predlogu in se nam tudi amendment, glasom katerega se ne morejo več pojaviti salooni v tej deželi, tedaj bom podpiral tak amendment."

"Moje prepričanje je, da suhi člani te zbornice lahko glasujejo za moj predlog, ne da bi sebi kaj škodovali, kajti moj predlog zahteva le, da se prepusti ljudstvu na glasovanje glede prohibicije. Tisoči in tisoči so se danes že izjavili proti obstoječim razmeram, in ti ljudje imajo pravico javno glasovati tozadevno. Vprašanje prohibicije se ne more nikdar rešiti, ako se ne bo rešilo pravilno, in pravilno ne bo nikdar rešeno, dokler narod ne izreče tozadevno zadnje besede."

"Nič ne more trditi danes, da ta 'plemeniti eksperiment' ni imel dolge in poštene preskušnje. Pretehtali smo ga na vse načine in ga pronašli prelahkim. Potem, ko smo skušali dvanajst let ta amendment spolnovati, smo zašli v rajvečje neprilike. Od januarja, 1920, do julija, 1931, je bilo 700,000 ljudi aretiranih, in 500,000 jih je bilo spoznanih krivim, in naši zaporji so danes prenapolnjeni z njimi. Vladni agenti so zaplenili 266,000,000 galon 'namočnega' ali pa žganja, pive in vina, sodnije so nabrale nad \$60,000,000

v kaznih, in posestva, vredna \$231,000,000 so bila zaplenjena. V davkih smo zgubili \$10,984,000,000, pa so kljub temu ljudje v letih prohibicije zapili \$28,000,000,000, ne da bi dežela dobila od tega kaj davka.

D O P I S I

Euclid, O.—Čital sem v "E" 12. marca dopis, katerega je pisal John Gorjanc. Dopis je prav dober, se dopisniku prav lepo zahvalim zato, ker se mora tudi Slovencem tukaj v Euclidu dati priznanje. Zelo me veseli, da se Slovenci pri nas zanimajo za združeno prodajalno. To ima tudi pomen, da se narod združuje med seboj. Resnica je, da mi potrebujemo kaj takega, ali žalibog, težko je verjeti dandanes, da bo neprekid, ker gospodje lista, v katerem je bil dopis pri-goben, udrihajo čez kapitalista, če pa kak kapitalist položi prošnjo za kandidature, je pa Enakopravnost prva, da ga priporoča siromakom, da bi ga podpirali. Torej Slovenci, kako naj verjamemo takemu listu, ki je danes za siromaka, jutri pa za milijonarja. Ali je tak list za vas? Ne! jaz pravim, da ne in ne! Kadar ga dobite v roke, ga vrzite proč, ker se ne izplača pogledati ga. Vsak zaveden Slovenec bo priznal, da je tak list pravi izkoriščevalec, ki Slovence proda za vsako ceno in če ni drugače, pa še narod pokoplje, kot se je zgodilo pred nedolгим. Mnogo sramote nam je že napravila ta "pomota" (drugače jo ne morem imenovati).

Vse Slovence iz Euclida, pa ne samo iz Euclida tudi po vsej Ameriki opozarjam, da stopite k svojemu sosedu in znancu, pokazite mu Ameriško Domovino in ga nagovorite, da si list naroči, ako ga še nima. Ta list je najbolj podučljiv danes za delavca v Ameriki.

Tukajšnji Jugoslovanski progresivni klub je s pomočjo Mr. A. Grdinata priredil kazanje slik iz domovine 19. marca v prostorih Frank Strumblija. Ves dobiček gre za naše brezposelne siromake v Euclidu. Tudi Ameriška Domovina je darovala vse tiskovine in tikete, za kar naj ji bo izrečena iskrena zahvala. Torej še enkrat ta list toplotno priporočam rojakom v naselbinah. Čeprav so slabi časi, pa vendar moramo gledati, da si ohranimo ta list. Pozdrav!

Valentin Turk.

TINCA FORTUNAT:
Spomini vojnih grozot

Na 23. maja, 1914, so odšli vsi možje in fantje, od 18. do 50. leta pod orožje. Bila sem na postaji, ko so odhajali. Oh, kako je bilo to žalostno! Zdelo se mi je, da teh ljudi ne bom nikdar več videla. . . Ko se je začel vlak premikati, je začelo vse na ves glas vpiti in jokati: žene, očetje, matere in ljube. Bilo je tako strašno, da ni za popisati.

To je bil začetek našega trpljenja in gorja.

Komaj smo prišli domov, so nam že povedali, da je prišel brat, da je vojna napovedana. Začelo je zopet vse jokati in tarna-ti, kaj bo z nami! kaj bo z nami! Vse je bilo zmedeno, kakor blazni smo hodili po vasi, eden k drugemu. Obstanke nismo imeli nikjer. Tisti večer nismo skoro nič spali, vsak se je bal zatisniti oči.

Drugi dan so šli vojaki in orožniki, kar jih je bilo v Ročnju, kar hitro onkraj Soče. Popoldne so pa most, ki vodi do postaje razstrelili. Tako smo bili Ročinci kot miške v pasti.

Prvi strel smo slišali 24. maja, potem je bilo pa par dni mirno. Dan Sv. Rešnjega Telesa pa ne pozabim nikdar, četudi živim tisoč let. Nad vasjo so švigale granate in šrapneli kot toča. Mi smo se skrivali po kletih in po luknjah, ker smo se bali, da se hiše sesujejo na nas. Tako je bilo neprestano več dni. Na polje ni smel nihče, ker smo tudi naši streljali na vsakega, ki

se je prikazal, ker niso vedeli kdo je. Dreja Klenjakov pa ni poslušal svarila in je šel na polje. Dobil je dva strela v prsa in enega v roko. Privlekel se je domov z veliko težavo. Oh, koliko krvi je izgubil! Ponoči je umrl. . .

Ker pa živina ni mogla poginiti od lakote, smo morali hoditi po krmo na tako mesto, od koder se ni videlo onstran Soče. Vsakokrat je šel po en italijanski vojak z nami. Enkrat sem pa vseeno šla na njivo, misleč, da ne bo tako hudo. Pa so začeli streljati in so mi krogle žvižgale okrog glave, da so mi v trenutku stali lasje pokonci. K sreči me niso krogle zadele in splazim se po trebuhu do mesta, od koder se ni videlo k Soči. Prišla sem napol živa domov.

Na 11. junija smo morali pa oditi iz naše mirne vasiče Ročinja. Zvečer, ko smo šli spat, še nismo vedeli, da bomo morali oditi. Komaj sem zatisnila oči, ko že zaslišim glas županov, ki je klical, da naj hitro ustanemo in naj se zberemo na trgu. Rekel je, da ni treba obleke jemati seboj, ker bomo komaj za par dni odšli. Vseeno sem vzela seboj dve obleke, mama tudi, otroci pa nič. Kar bos in v lahki oblecki so odšli. Zbrali smo se vsi Ročinci na trgu. Nekaj žensk je bilo med nami, ki so imele pri sebi komaj par dni stare otroke. Starčki so vzdihovali, otroci so jokali, ker so bili vse preplašeni in zaspani. Bilo je tako tarnanje in vzdihovanje, da ni za popisati.

Napotili smo se gori v hrib proti Gnidovici. Pot je bila zelo težavna in pa še deževalo je, da smo bili kmalu vsi premočeni do kože. Strašna noč. In da je bilo še strašnejše, so se razletavali nad nami šrapneli z groznim pokom, da smo se tresli kot vejica na vodi. Vendar smo prišli, dasi vsi utrujeni, na naš cilj. V neki hiši smo si skuhalo malo kave, da smo se nekoliko okrepčali.

Tam smo ostali par dni, potem so nas odgnali v Albano. Hodili, ali bolje rečeno, tekli smo kake štiri ure in kdor ni bil uren, jo je dobil s palico po plečih od italijanskega vojaka. Ko smo prišli vsi upehani na mesto, so nas popisali, potem so pa dali vsakemu en hleb črnega kruha, nakar so nas zaprli: ženske na skedenj, moške pa v hlev. Pred vrati pa je stala straža. Prvi večer smo ležali na golih tleh, tisti hlebček kruha smo si deli pa pod glavo.

Drugi dan so nam prinesli nekoliko slame za ležišče. Italijanci so se zelo bali, da se ne bi preobljeli, zato so nam dajali hrano samo enkrat na dan in sicer opoldne, ko so nam prinesli nekoliko čiste menestre. Vsi nas niso pustili. Umivat smo se hodili v potok Idrijo in vsakokrat so šli z nami oboroženi vojaki. Imeli so nas za vohune, pa kaj bomo, ko smo bili tako izmučeni in sestradani. Potem so nas premestili v Praprotno in zatem v Videm. Tam smo dobili toliko uši, da smo mislili, da nas žive pojedo. Preobleči se nismo imeli v kaj in valjali smo se vedno na eni in isti slami. Za zgledje nam je služil kamen, da sem imela zjutraj tako glavo, da nisem vedela, če je še moja ali ne.

Potem so nas premestili še v par krajev in nazadnje so nas odpeljali v Rim. Tukaj smo ostali eno noč in drugi dan smo se z vlakom odpeljali v Nolo. Oh, koliko hudega sem v tem času prestala! Za nobenega nisem vedela, ne za mamno, ne za sestre in brate.

Že takrat sem se bala trenutka, ko bom zopet videla svojo mirno vasičo Ročinj, vso v raz-

**TRINERJEVO
GRENKO VINO**

proti zaprtju, slabemu apetitu, glavobolu, izgubi spanja. V vseh lekarnah.

valinah, kjer smo izgubili vse, svojo obleko in vse premoženje. Toda vseeno se človek raje vrne na svojo ljubo rojstno grudo, čeprav v revščino, kot bi pa ostal pri tujcu, ki te sovraži. . .

VESTI IZ DOMOVINE

—Tukaj navedemo zgodbo o pravdi, ki je povzročila okoli 180,000 Din stroškov in mogoče celo še več, če vračunamo še razna pota in sitnosti, ki so jih imeli kmetje-pravdarji. Tam v mirnih in idiličnih Spodnjih Danjah, občina Sorica pri Železnih leži gozdna parcela, ki je v zemljiški knjigi zapisana pod vlož. št. 65 parc. št. 1 kat. obč. Danje. V zemljiški knjigi je bilo od leta 1883, ko se je knjiga urejevala, vpisanih za lastnike te parcele 36 kmetov iz Spodnje in Zgornje Sorice. Gozd pa je živalo dejansko 17 kmetov iz Spodnjih Danj in sicer 9 kmetov, 1 polukmetica, 5 bajtarjev in 2 četrtinjakarja, vsak s primernim deležem. Leta 1922 so Danjci šele zapazili, da niso v zemljiški knjigi vpisani. Pozvali so Sorčane, naj jim izdajo primerno izjavo za prepis parcele na njih ime. Sorčani so se branili in tako so Danjci 18. aprila 1923 vložili pri ljubljanskem deželnem sodišču zahtevno tožbo.

Vodila se je ogorčena pravda. Bilo je več komisij na licu mesta v gozdu in študirali so se stari spisi. Pri deželnem sodišču so pravdo dobili Danjci in so bili Sorčani obsojeni v povračilo stroškov nad 60,500 Din. Tudi pri drugi instanci so bili Danjci zmagovalci. Sedaj pa je stol sedmorice v Zagrebu pod predsedstvom kas. sod. dr. Depola in kas. sodnikov dr. Kandiaša, Pernuša, Fabriša in Nagodeta izrekel končno sodbo. Stol sedmorice je potrdil obe sodbi in so bili Sorčani obsojeni v plačilo stroškov revizijskega postopanja po 1500 Din. Stroški, ki jih morajo Sorčani plačati nasprotnikom, znašajo skupaj okoli 80,000. Plačati pa morajo tudi svoje odvetnike, ki bodo pač dobili okoli 100,000 Din. Stroški znašajo torej najmanj 180,000 Din, a parcelo so tožniki cenili na 25,000 Din. Parcela meri okoli 150 oralov.

—V Guštanju je umrl ugleden in obče spoštovani trgovec in gostilničar Rudolf Brundula st. —Po 16 letih z ženo in otroci iz sovjetske Rusije, Te dni se je vrnil v Sremsko Mitrovico po 16 letih iz Rusije krojač Milutin Novakovič, ki je leta 1915 prišel v rusko ujetništvo. Po raznih vojnih pustolovčinah je leta 1920 poročil neko Rusinjo. Ves čas je želel, da bi se vrnil domov. Toda čakati je moral 10 let, da je potom našega poslanstva v Varšavi dobil potni list. V razgovoru s časnikiarji je Novakovič povedal, da je življenje v sovjetski Rusiji za večino delavcev zelo težko, posebno pa za ljudi, ki niso člani komunistične stranke. Ko je iskal dovoljenje za povratek domov, so mu sovjetske oblasti vedno grozile, da ga bodo pregnali v Sibirijo, toda mož je bil vztrajen.

—Kraljica v Ljubljani. Nedavno se je pripeljala v Ljubljano z Bleda kraljica Marija v spremstvu svoje dvorne dame. Avto je kraljica šofirala sama. Kraljica se je ustavila pred Krišperjevo trgovino na Mestnem trgu, v katero je kraljica v spremstvu svoje dvorne dame vstopila. Kraljico je sprejel v trgovini g. Melicer, ki jo je tudi potrestel in ji razkazal zalogo. Medtem se je pred trgovino nabralo mnogo občinstva in marsikdo je stopil še v trgovino kupit kaj malega, samo, da bi videl kraljico od bližje. Vendar pa je občinstvo v trgovini strogo pazilo, da ni oviralo kraljice

**Če verjamete
al' pa ne.**

Z velikim veseljem sem vzel naznanilo slavne Ameriške Domovine na znanje, namreč glede nagrad za štetje zajčkov, piščancev (in polovic, nog, kljunov in krempljev). Videl sem zapisano, da imajo pravico do nagrad samo naročniki Ameriške Domovine, do štetja pa tudi drugi. Za naročnika se tudi jaz štejem, dasi naročnine radi slabih delavskih razmer ne morem plačati, zato list kar vzamem in pravim, da ga bo plačal oni, ki pride za menoj.

Nagrade! Aha, tukaj se bo pa dalo nekaj zlahka zaslužiti! S finančnim ministrom sva že dlje časa v jezi (rivec kuha on ne jaz), zato bi mi ena teh nagrad prav prišla. Obljubljenih \$50,000 od župana Rajkota še danes nisem prejel, mašine tudi še ne. (Ponujal mi je zadnjič, ko je bil v našem oficu en star fajer-

pri nakupovanju in izbiranju blaga. Kraljica je v trgovini nakupila razne galanterije, porcelana, modnega blaga in igrače za kraljeviče. Izbrano blago je kraljica takoj vzela z avtom s seboj. V trgovini se je kraljica mudila eno uro. Ko je kraljica odhajala, ji je občinstvo pred trgovino prirejalo prisrčne ovacije.

—Na Muljavi je umrla po kratki boleznij v 82. letu starosti Ana Jurčič, po domače Pajžbarjeva mati, žena 86 letnega Antona Jurčiča in svakinja pokojnega pisatelja Josipa Jurčiča. Prijazna mamica jo povsem mirno in brez bolečin zaspala v Gospodu. Pokopana je bila na Krki.

—Zlata poroka. Franc in Agata Koželj, Polančeva dva, sta praznovala zlato poroko na Vrheh pri Sv. Duhu. Kar dvanajst otrok se je rodilo iz tega zakona, pa so se vsi razkropili po svetu, tako da sta na stara leta oče in mati ostala na svojem domu — sama. Vendar pa otroci lepo skrbijo za svoje starše. Sin, Lojze in njegova žena Ana, menda iz Ribnice, sta vse sama preskrbela za zlato poroko. Sosed Skuca je prebral lepo pismo iz Amerike in izročil očetu in materi dva lepa ameriška cekina od sina in sinah iz Amerike. Najmlajši sin, David, je prijel očeta, ki ne more sam iz zapečka in ga ponesel ven iz hiše pred slikarsko "škaflojo."

**KROKODIL JE POŽRL
OTROKA**

Strašna žaloigra se je te dni odigrala na bregu reke Seymura v Severnem Queenslandu. Štiriletna Betty Dohertyjeva se je igrala na bregu pod varstvom svojega dvanajstletnega brata. Naenkrat se je iz vode dvignil krokodil in se preden je mogel deček malo sestrice potegniti proč, jo je zver že zgrabila in izginila z njo pod vodo. Prigodilo se je že večkrat, da so bili ljudje, ki so se kopali, napadeni od krokodilov, toda doslej sta znana samo dva primera, da bi bil krokodil napadel človeka zunaj vode. Po navedbah prirodoslovca Wilsona živita v imenovani deželi dve vrsti krokodilov. Eni so bolj majhni, največje do tri metre dolgi, druge vrste krokodilov so velike pošasti, do sedem metrov dolge, ki strasiojo po dolnjih tokih rek. Ti orjaški krokodili so zelo nevarni roparji, ki se lotijo celo goved, kadar se te pasejo ob rekah. Tak krokodil potegne tudi vola na dno vode, kjer ga shrani, kadar ni lačen, za poznejšo pojedino. Te zveri so se v teh krajih zelo pomnožile, odkar črnci več ne jedo krokodilovih jajc.

* V Havani, Kuba, je bil razglašen generalni štrajk delavcev.

lešerski truk, pa sem ga milostno odklonil). Pri marjašu se tudi ne zasluži več toliko, kot se je njega dni, ker danes že vsak samo na "gvišno" igra, zato ni čuda, da nisem že videl božjega v žepu, kar sem Johani skrijev vzel en copak, ki si ga je bila namenila, da si da pri Grdinovih dekletih lase skraužljat. Mislim, da to ni bil greh, ker mož in žena sta eno in kar ima ona — jaz nimam, zato me tudi vest ne peče, samo Johanca se mi smili, ker že 14 dni tisti dolar išče, misleč, da ga je kam založila.

Torej se mi je videlo, da bom zlahka prišel do cesarskih podob, če bom začel šteti zajce in piščance in pirhe, ker sem v rajtanju dober. Sicer sem vedel, da bo to zamudno in dolgočasno delo, zato sem se pa tudi temu primerno založil in preskrbel. V tiskarni sem ukradel nekaj funtov papirja in pet svinčnikov. Doma lepo razgrnem list po mizi, pripravi papir in svinčnike in ker sem hotel delati toliko časa, da bom vse sešel, sem postavil poleg na mizo tudi tisto steklenico hruškoveca, ki mi ga je prinesla prijateljica Tončka za pirhe.

Pa začnem šteti. Štel sem na prste in ko sem prišel do deset in mi je prstov zmanjkalo, sem zapisal 10. In da se ne bi zmotil, sem vselej, kadar sem jih naštel 100, spil "enega." Tako sem takoj vedel, koliko sem jih spil in tudi kolikokrat po 100 sem jih že naštel. Šlo je še precej časa orajat, ampak ko sem jih naštel desetkrat po sto (torej spil deset kozarčkov), so mi začeli zajčki nagajat. Tam, kjer bi moral sedet eden, so bili že trije, če sem naglo pogledal, piščancev pa toliko, kot bi jih sto kokelj naenkrat izvalilo. Mislim, da je temu kriva zaspanost in utrujenost, pa sem sistem premenjal in sem enega spil na vsakih 50 zajčkov.

Ampak s tem sem ga pa prav salaminsko polomil. Zajčki, ki so do sedaj lepo mirno čepeli okrog oglasov, so naenkrat oživele in začeli uhajati iz vrste. Pa ne samo to, ampak začeli so se pred mojimi očmi prekopicavati in uganjati vsakojake burke. Jaz sem jih skušal tedi zopet nazaj v vrsto, pa vse zastoj. In da me prav poplono ma zmešajo, so se zajčki in piške sprijeli v krog in se šli po mizi "ringa-ringa-rajaj."

O, mamka, kaj takega pa še ne! Kako naj štejem sedaj vso to stvar, ki skače in pleše pred menoj? Potegnem se za nos, da bi se prepračil, če bdim ali sanjam, toda nos je bil na mestu, torej je vse živa resnica.

"Johana!" zakličem v kuhinjo.

"Kaj pa je, Japček?"

"Sem pojdi."

"Kaj bi pa rad? Ali ne znaš šteti?" me vpraša, ko pride v sobo.

"Johana, dobro poglej na mizo in mi povej, kaj vidiš."

"Kaj naj vidim? Ameriško Domovino vidim, pet svinčkov, papir in pa skoro prazno steklenico 'spage'."

"Pa nič drugega?" se grozno začudim.

"Popolnoma nič drugega," mi zatrdi žena. To je pa čudno. Na mizi skače najmanj 100,000 zajcev in piščancev, žena pa nobenega ne vidi. Tukaj je nekaj narobe. Ali naj povem Johani, ali ne? Boljše bo, če stvar zase obdržim, da bi se mi ne smejala. Bil sem gotov, da ima tukaj neka nevidna sila svoje umazane prste vmes in mi nagaja samo zato, da ne bi nagrade dobil. Še enkrat pogledam po mizi, če se grejo zajčki še ringelspil in ko vidim, da postaja rajanje čimdalje hujše, vržem v to druhal tisti papir in list, spijem še kar je bilo v steklenici in tipljem proti spalnici. In rečem vam, da take noči še nisem imel, kar sem dobil ta drugi papir. Vso noč so mi nagajali in dražili zajčki, mi kazali osele: šlek, šlek in sem bil prav vesel, ko sem se zjutraj zbudil.

Tako sem gotovo ob nagrado, ker sklenil sem, da zajcev in piščancev ne bom štel več.

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.

J. D.

Teško pričakovana bitka na "daljnem vzhodu" se je vršila zadnji terek, ko sta se udarila strelska kluba: Rainbow Hunting klub in Euclid Rifle klub, na strelišču v Slovenskem domu na Holmes Ave. Newburški fantje so prišli z velikim upanjem v srcu, naši pa tudi. Od strani naših fantov je bila bolj priča udeležba, to pa menda vsled tega, ker sedaj večinoma delajo ponoči in se niso mogli udeležiti.

V začetku tekme je kazalo, da bomo mi tepeni in se je Hočevar že malo pobahal, da so Newburčani naprej. Jaz sem mu sam rekel: "Lojze, počakaj!" Pa smo porinili mi par najboljših strelcev na fronto, naskočili smo sovražno postojanko z vsi silo in sovražna vrsta se je zamajala in zavzeli smo mi njih prve okope. Pet minut do devetih smo bili že mi precej naprej. Hoteli smo že zaključiti tekmo, ko nam Newburčani naznanijo, da pričakujejo še dva bojovnika, kateri stavijo vse svoje upanje. Ta novica je bila kakor mrzel curek na vročo glavo, ker smo mislili, da je zmaga že naša. Vendar se nismo hoteli pokazati, da se jih kaj "bojema," pa smo počakali.

In res prideta še dva Newburčana: Rudy Novak in B. Strainer. Takrat se je pa pričelo bantanje, kakor ob volitvah za glasove. Mi smo ju hoteli podkupiti, njih tovariši so jima pa žugali, ako se ne bosta dobro obnesla. Rudy je rekel, da je že za garju doma povedal, da je pravega izbral, ko ga je poslal kot namestnika in je klet Andrejca, ki ga je postavil v tak mučen položaj, da je sedaj odvisna od njegove vsa zmaga newburškega kluba. Jaz sem sam govoril z Novakom in mu zatrjeval moje iskreno in dosmrtno prijateljstvo, če bo meril v planko, mesto v tarčo. Ampak Rudy je ostal trd, neizprosno moč jeklen in je rekel, da on ni tak, da bi svojo vest pojedel. Potem sem ga pustil pri miru in mu obljubil, da mu bo to še prav hodilo enkrat.

Izkazalo se pa je, da je bila naša bojazen brez podlage, ker je bil končni izid vseeno za nas ugoden, ker zmagali smo za celih 13 pik ameriške valute. Tako smo pa streljali:

Rainbow Hunting klub:	
Mertel J.	80
Gliha L.	80
Fortuna J.	80
Rus J.	78
Novak A.	79
Hočevar L.	73
Miller J.	48
Glavič F.	93
Rus A.	74
Glavič J.	81
Jazbec Sr.	84
Plute J.	72
Strainer B.	35
Novak R.	75

1032

St. Clair Rifle and Hunting Club

Piše A. G.

Opozarjam člane našega kluba, da se gotovo udeležijo mesečne seje 7. aprila, ker imamo več važnega za ukreniti, kot: zaključili bomo zimsko sezono in dogovoriti se moramo glede streljanja na farmah. Toliko je gotovo, da bomo prihodnje leto sezono streljali ob nedeljah in sicer na starem prostoru. Mr. Močilnikar nam je dal v ta namen svojo farmo na razpolago.

No, ako bi mi streljali z loki, kot nekdanji Indijanci, bi bilo vse dobro. Toda grmenje naših pušk ne pozna nobene meje ne "fence" ter doseže ušesa marsikaterga bližnjega farmerja, zato se ta lahko pritoži radi kalitve nedeljskega miru. Zato je pa poslal naš klub par svojih fantov

k sosednjim farmerjem, da iste poprosijo dovoljenja. Uspeh je bil popoln, kajti brez obotavljanja so se vsi podpisali, da nas ne bodo nadlegovali pri našem veselju.

To je dokaz, da je naš klub precej dobro zapisan pri farmerjih. Seve, ako bi naši fantje v lovski sezoni streljali krave mesto zajcev, bi bilo vse drugače.

Izid streljanja 17. marca.

Podpadee	152
Dolenc	146
Penosa V.	139
Čermelak	146
Filipič	104
Urnikar J.	149
Česen A.	159
Novak J.	154

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

OSMO POGLAVJE

Po Kami navzgor

Drugi dan ob 6. uri 40 minut zjutraj je "Kavkaz" priplul v kazansko pristanišče, ki je od mesta oddaljeno sedem vrst.

Kazan stoji ob izlivu Kazanke v Volgo in je glavno mesto pokrajine. Ponaša se z vseučiliščem in stolico grškega nadškofa. V pokrajini prebivajo Čeremisi, Mordovinci, Cuvashi, Volžaki, Vigulichi in Tatari. Tatarsko pleme je azijski značaj najbolj ohranilo.

Četudi je bilo mesto precej oddaljeno od pristanišča, se je vendar velika množica radovednih ljudi gnetla po obrežju. Pokrajinski namestnik je bil namreč izdal enako naredbo kakor njegov tovariš v Nižnjem Novgorodu. Videti so bili Tatari v kaftanih s kratkimi rokavi in v koničastih kučmah s širokimi kraji, ki so spominjali na običajno pokrivalo glumačev. Drugi so bili v dolgih suknjah in so imeli na glavi okrogle čepice. Podobni so bili poljskim židom. Ženske s svetlim nakitjem na prsih in s polmesecu na glavi so stale v gruclah in se pogovarjale.

Nekaj policijskih častnikov in kozakov s sulico v roki se je pomešalo med množico. Vzdreževali so red in napravljali prostor potnikom, ki so izstopili ali pa se hoteli vkrcati na "Kavkaz." Oboje so preiskovali kar najbolj natančno. Potniki so bili deloma Azijci, ki so bili vsled naredbe izgnani, deloma pa mužiki, ki so se ustavili v Kazanu.

Mihael Strogov je brezbržno opazoval to vrvenje, ki je običajno v vsakem pristanišču. "Kavkaz" se je moral v Kazanu ustaviti eno uro, da se preskrbi s potrebnim kurivom.

Mihael Strogov niti mislil ni na to, da bi stopil na suho. Mlade Livonke, ki je še vedno ni bilo na krov, bi nikakor ne bil hotel same pustiti na parniku.

Oba častnikarja sta vstala ob zori. Stopila sta na breg in se vsak čas pomešala med množico.

Peterka	161
Novak A.	147
Urnikar A.	142
Malovašič	150
Pirnat	152
Glazar	151
Papesh	138
Turšič	161

co. Mihael Strogov je opazil, da je Harry Blount v beležnico risal očrtke in zapisoval opazke. Alcide Jolivet pa, zanašajoč se na svoj dober spomin, je švigal med ljudmi in se z njimi razgovarjal.

Ob vsej vzhodni ruski meji se je raznesla vest, da sta se vstaja in vpad zelo nevarno razširila. Zveza med Sibirijo in carstvom je bila že izredno težka. Mihael Strogov je to zvedel od novih potnikov, ki so se vkrcali, ne da bi zapustil parnik.

Ta novica ga je v resnici vznemirila, obenem pa v njem vzbudila tudi silno željo, da bi bil že skoraj onstran uralskega pogorja. Važnost dogodkov je namreč hotel presoditi sam, da se mora pripraviti za vse slučaje. Hotel je že vprašati nekoga Kazanca za bolj natančno pojasnila, ko je svojo pozornost obrnil drugam.

Med potniki, ki so se odpravljali s "Kavkaza," je spoznal tolpo ciganov, ki so bili prejšnji večer še na nižnjemnovgorodskem sejmišču. Na krovu parnika sta bila stari cigan in ženska, ki ga je imela za vohuna. Z njima in brez dvoma pod njunim vodstvom je bila dvajseterica petnajst do dvajset starih plesavk in pevk, ki so jim ogoljene cape le deloma pokrivalo z bleščico nalepljena komedijantska krila.

Ta krila, ki so se lesketala v prvih solčnih žarkih, so Mihaela Strogova spomnila na čuden pojav, ki ga je opazoval ponoči. Bila je ista ciganska obleka, ki se je plesketala v temi, kadar je iz parnikovega dimnika puhnil plamen.

"Jasno je," si je dejal, "da je ta ciganska tolpa podnevi ostala pod krovom, ponoči pa je prišla na sprednji del parnika. Ali je bilo ciganom do tega, da se kolikor mogoče malo pokažejo? To vendar ni njihova navada!"

Mihael Strogov ni več dvomil, da so besede, ki so merile na ravnanje nanj, prišle iz temne tolpe, ki se je zdaj pa zdaj zalesketala v temi, in da sta jih govorila stari cigan in ženska, ki jo je po mongolsko imenovala Sangaro.

Nehote je stopil k izhodu parnika v trenutku, ko je ciganska tolpa odhajala z namenom, da se nič več ne vrne.

Tam je stal stari cigan tako pohlevno, da ni bil prav nič podeden po naravi nesramnim ciganom. Videlo se je, da se je pogledom drugih rajši izogibal. Kakor pa da bi jih obračal nase. Ponošen in od solca opaljen klobuk si je potegnil globoko čez razoran obraz. Ukrivljen hrbet mu je pokrival star plašč, ki ga je vkljub vročini tesno zapenjal.

Teško je bilo presoditi, kakšna postava se skriva pod to revno obleko.

Poleg njega je stala ponosno ciganka Sangara, ženska tridesetih let, rjave polti, velike postave, krasnih oči in zlatorumenih las. Med mladimi plesavkami so bile nekatere izredno lepe, vse pa so kazale znake svojega rodu. Ciganke so splošno zelo mlakavne in mnogi ruski velikaši, ki se radi kosajo z Angleži v prenapetosti, so si izbrali svoje žene izmed ciganek.

Ena izmed njih je pela pesmico z nenavadnim ritmom. Prva kitica se glasi takole:

Korala blesti mi na vratu rjavem,
igla zlata v temnih laseh!
Za srečo, kjerkoli me vabi,
grem v dežel . . .

Vesela punčara je gotovo nadaljevala svojo pesem, toda Mihael Strogov je ni poslušal.

Jasno je bilo, da ga ciganka Sangara motri izredno pozornost. Človek bi bil dejal, da si hoče njegove poteze neizbrisno vklestati v spomin.

Nekaj trnutkov pozneje je stopila zadnja na suho Sangara, ko je bil starec s svojo tolpo že zapustil "Kavkaz."

"To je nesramna ciganka," si je mislil Mihael Strogov. "Ali je spoznala, da sem tisti, ki ga je v Nižnjem Novgorodu imela za vohuna? Ti prokleti cigani imajo mačje oči. Celo ponoči vidi jo jasno in ona bi utegnla vedeti . . ."

Mihael Strogov je že hotel stopiti za Sangaro in njeno tolpo, pa se je premagal.

"Ne," je pomislil, "le ne kakega nepremišljenega koraka! Ako dam prijeti starega vedežvalca in njegovo tolpo, pridem v nevarnost, da se izdam. Sicer pa so se izkrcali in preden bodo prestopili mejo, bom že daleč od Urala. Vem sicer, da si lahko izberem pot iz Kazana v Išim, ki pa ne nudi hobenih prometnih sredstev. Taratajka, v katero so vpreženi samo dobri sibirski konji, bo vedno pred ciganskim vozom. Bodi torej miren, prijatelj Korpanov!"

Medtem sta stari cigan in Sangara izginila med množico.

Kazan se po pravici imenuje "azijska vrata" in velja za središče sibirskih in buharske trgovine zato, ker se tam stekata dve cesti, ki držita čez uralsko pogorje. Mihael Strogov si je iz važnih vzrokov izbral ono, ki pelje iz Perma v Jekaterinburg in Tjumen. Ta cesta je glavna poštna cesta z mnogimi državnimi postajami in gre nadalje čez Išim do Irkutska.

Res je sicer, da se druga cesta, ki jo je pravkar omenil Mihael Strogov, ogne malega ovinka čez Perm in drži iz Kazana tudi v Išim. Speljana je čez Jelabugo, Menzelinsk, Birsik, Zlatoust, kjer zapuša Evropo, Čeljabinsk, Šadrinsk in Kurgan. Morda je celo nekoliko krajša kakor prva, toda meriti se z njo ne more radi tega, ker ob njej ni poštne postaje, ker je zamenjana in drži le do malo vasi. Mihael Strogov si je brez dvoma izbral pravo pot. Ako so se cigani odpravili iz Kazana v Išim po drugi cesti, je bilo skoro gotovo, da jih prehitijo.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

ŠE NIKDAR
tako poceni kot sedaj je prilika, da kupite svilnate obleke samo za \$2.95

Te obleke so izdelane po najnovejši modi, v vseh barvah. Žene in dekleta, pridite in si izberite lepo obleko. V zalogi imamo tudi raznovrstno blago, ki se potrebuje pri družini. Imamo slamnike za žene in dekleta, otroke. Obleke za 25c, 50c in boljše!

Nikomur ni treba hoditi v mesto, ker dobi doma boljše blago po nižji ceni. Imamo tudi vse potreščine za prvoobhajanje in obhajanje, tance, vence, obleke in drugo. Gotovo boste dobili pri nas ceneje. Se priporočam za obilen obisk. **ANTON ANŽLOVAR** 6202 St. Clair Ave.

Dobra prilika
da vložite svoj denar na prvo vknjižbo na novi hiši. Hiša ima sedem sob, dvoje toiletov. Rabi se \$2500.00, za šest mesecev po 10% obresti. Pokličite KENmore 2508, in vprašajte za Math Intihar. (73)

NAZNANILO

Členjenemu občinstvu naznanjam, da sem prodal grocerijo in mesnico Mr. Anton Tanko. Prav vljudno se zahvaljujem mojim odjemalcem in prijateljem, ki so me podpirali zadnjih osem let. Priporočam vsem mojim starim odjemalcem, da tudi v nadalje podpirate podjetje, katerega lastnik je sedaj Mr. Anton Tanko.

N. VUKUŠIČ
V moji trgovini boste zlasti dobili vedno najboljše sveže in doma prekajeno meso. Za velikonočne praznike nudimo sledenče zelo znižane cene:
Prekajena šunka, funt...14c
Žive kokoši, funt...21c
Se priporočam
ANTON TANKO
6024 St. Clair Ave.

PRIPOROČILO

rojakom za praznike!

Ako želite prve vrste domače fino suho meso za praznike, tedaj se oglašine pri nas! Poglejte te cene!

Želodeci, funt 17c-18c
Šunke, funt 18c-20c
Cottage ham, funt . . .15c
Klobase, funt 18c
Suha pečenka, funt . . .15c
Suha plečeta, funt . . .12c

Dobi se tudi vsakovrstno sveže meso. Se priporočam slovenskim in hrvatskim gospodinjam.

RUDY BUKOVEC
15813 Waterloo Rd.
4506 Superior Ave.

Kozel naprodaj
star 30 mesecev, jako čeden, brihten kozel! Vprašajte na 881 Babbitt Rd., telefon KENmore 2294-J.

Delo išče
ženska za hišna opravila, pri vdovcu z otrokom. Vprašajte na 1376 E. 49th St. (71)

Naprodaj
je 12 peči, šest kuhinjskih, šest za gretje, vse na plin. Po \$1.50 ena. Vprašajte na 7215 Myron Ave. FLorida 4878-W (71)

Čedna soba
se odda za poštenega moškega ali žensko. Vse udobnosti. Vprašajte na 1208 E. 61st St. (71)

VESELO VELIKONOČ
Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim cenjenim odjemalcem. Zahvalimo se vam za dosedanje naklonjenost in priporočamo se vam za nakup za praznike. Pri nas dobi te vedno najboljše meso po najnižji ceni, z dobro postrežbo. -
Polna zaloga šunk, želodcev in klobas, kakor tudi perutnine.

MATT KRIZMAN
6220 St. Clair Ave.
1132 E. 71st St.

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6521 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
RAndolph 5188 (Tha. P.)

John Žnidaršič

MODERNA
SLOVENSKA KROJAČNICA

Ze dolga vrsta let je, odkar sem začel izdelovati obleke za Slovence v širnem Clevelandu, in se vedno sem med vami, kar je dokaz, da sem vam vselej v vašo zadovoljnost postregel. Pri meni lahko izberete blago po svoji volji in jaz vam umerim in naredim obleko, ki bo kot vlit, in s katero se boste lahko povsod postavili.

Se priporočam za obila naročila in želim vsem rojakom vesele velikonočne praznike!

1134 E. 60th St.

Mrtvec na mostu

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

DRUGO POGLAVJE

Izginoli samostanski bratje

Osem dni je minulo od umora na waterlooskem mostu. Gilmartin je prvo jutro uporabil večinoma s preiskavo umorjenčevega telesa in revne obleke. Posebno ga je zanimala spodnja obleka, čije kakovost mu je dokazovala na prvi pogled, da si jo je umorjenec sam ukrojl in zašil, ker je bil najbrže prereven, da bi si kupil običajno spodnje perilo. Tudi krojač, ki ga je Gilmartin pritegnil v posvet, mu je zatrdil, da je obleka delo moških rok. V nasprotju s tem dejstvom pa je bilo telo — čeravno nekoliko mršavo — dobro rejeno. Zobje so bili skrbno negovani — poznalo se jim je, da so bili v dobri oskrbi zobozdravnika. Prsti in celo nohti so bili — čeravno ne z žensko natančnostjo — pa vendar skrbno negovani. S povečevalnim steklom je Gilmartin skrbno preiskal obleko. Podplati črnih nogavic, katerim je najprej posvetil svojo pozornost, so bili čisti, skoro da brez praška. Dokaz, da se niso dotaknili tal. Dozdevalo se je skoraj, da nogavice niso nikdar bile v čevljih ali kakem drugem obvalu. Naenkrat je Gilmartin obstal ter izlekel izmed volne, malo, zelo majhno ščino. Ob zapetju je zopet našel slično ščino, a v hlačah ob pasu večjo, približno tako veliko kakor šivanka. V vojaški odeji, ki so jo našli poleg mrtvega, je zopet našel tri zaluske. Gilmartin je vse spravil skrbno v svoj žepni zapisnik, a nato začel preiskovati telo samo. Sicer ni imel pri tem nikakega posebnega namena, a držal se je pač pravila dobrega detektiva: "Človek nikdar ne ve, kaj lahko najde." Naenkrat je obstal in vzkliznil: "Kaj pa to?" Z vzgledom je dregnil v gubo desnega uhlja mrtvečevega. Na konici vzglednice se je poznala neka mastna, rdečkasta tvarina. Kasneje se je Gilmartin podal k analisti Scotland Yarde ter mu izročil v preiskavo sicer skromne predmete, ki jih je našel. Ta je ugotovil, da je mastna tvarina vazelina, namešana z eritrozinom. Ščine, ki jih je Gilmartin našel v obleki, pa so bile — čeravno jako malo — napojene z oleomargarinom.

"Ne razumem tega!" je razmišljeval Gilmartin, čim je izvedel za izid kemične preiskave predmetov. "Morebiti so ga prinesli na most v kakem zaboju. Vendar je to izključeno! Zaboja bi vendar kdo opazil. Poleg tega pa se mi tudi dozdeva, da margarino ne spravljajo v tako velike zaboje. Vsaj mislim, da ne. Moral bom poizvedeti." Preiskava klopi na mostu je bila brezuspešna. Na steni poleg klopi je Gilmartin sicer našel kakih šest palcev dolgo praško, vendar je bila ta morebiti tam še predno so prinesli mrtvega tjakaj ali pa jo je tudi kdo slučajno napravil kasneje.

Med tem je časopisje na zahtevo Scotland Yarde vsak dan objavljalo slike mrtvega, perila itd., vključivši seveda tudi natančen popis prilik, v katerih je bil isti najden — a brez uspeha. Konec tedna pa se je moral Gilmartin zgledati pri svojem predstojniku, podkomisarju Rocheju, da mu poroča o uspehih. In tako najdemo ta dan Gilmartina v pogovoru s slednjim.

"Prvič da čujem vas, Gilmartin, izjaviti, da niste s svojo preiskavo prišli nikamor. Priznavam pa seveda, da je zadeva zelo, zelo brezupna." Tako je tolažil Roche inšpektorja Gilmartina. "Ne morem priti do nikakega

zaključka. Navadno pride na deseterice ljudi, da identificirajo mrtvega, a v tem slučaju nismo mogli najti žive duše, ki bi umorjenca vsaj zdaleka poznala."

"Bojim se," izjavi nato podkomisar, "da bomo morali stvar pač tako pustiti. Seveda nekomu moramo zadevo poveriti, da nadaljuje s preiskavo, a nikakor pa ne moremo za to uporabljati višjega detektivskega inšpektorja, ki ima pomembnejše stvari na redu. Najbolje bo — Oh, da! Trenutek prosim! Saj ste rimokatoličan, gospod Gilmartin, kajne?"

"Da, gospod," je odvrnil začudeno Gilmartin — svojega začudenja ni mogel prikriti, "precej vsakdo ve, da sem katoličan."

"Nikakor nočem biti impertinenten, prijatelj," se je smehljaje opravičil Roche. "Saj vem, da ste katoličan in zatrdim vam, da me vaše versko prepričanje ne zanima osebno, četudi bi bili budist." Medtem, ko se je Roche opravičeval, je iskal med listinami na mizi. "Ah, tu je! Vzrok, da sem vas vprašal po tem, je to pismo, ki mi ga je pisal sošolec." Gilmartin je radovedno pogledal. "Tu — preberite ga. Pisec istega je župnik župnije, ki je naznačena v naslovu."

"Anglikanska cerkev?" je vprašal Gilmartin, radoveden, kak stik bi imelo pismo z njegovim verskim prepričanjem.

"Da," pojasnjuje podkomisar. "Župnik pa je jako vrl dečko. Nikak bigot!"

Gilmartin je glasno z vedno večjim zanimanjem bral sledeče:

Župni urad v Alderborough, Hants

12. novembra 192-

Dragi prijatelj! Obračam se do Tebe glede nekega svojega prijatelja. Poznaš moje zanimanje za zgodnjo kristjansko arheologijo. V svojih raziskovanjih sem si pridobil znanje največje avtoritete v tem in sicer očeta Bruna Chavasse, opata benediktinskega samostana v Alderborough, ki se nahaja kakor ti je znano, v moji župniji. Priznati moram, da nisem še nikdar občeval s tako širokopoglednim, učenim in vpludnim predstavnikom katoliške cerkve. Večkrat sem na kosilu v samostanu in ugotovil sem, da se počuti človek med njimi res gost. Ravno kar prihajam od tam. Po obedu pa mi je pripovedoval opat jako čudno zgodbo. Zazabil sem namreč, da sedi za mizo, manj bratov kakor navadno. Omenil sem to — seveda neka-ko mimogrede — opatu. Nisem mogel drugače, a opazil sem, da sta se ob teh mojih besedah opat in gvardijan v zadregi spogledala. Vsekakor sem nato o tem molčal. Po obedu pa je opat napeljal sam pogovor na to ter mi zaupal, da je nekaj bratov-lajkov v zadnjem času iz samostana izginilo. Neki brat ni prišel dne 7. novembra k jutranjim molitvam. Don Chavasse, ki razume človeške slabosti, je bil prepričan, da je brat zaspal, kljub mogočnemu zvonu, ki jih kliče vsako jutro ob štirih (priznavam, da je to nečloveška ura) k jutranjici. Tudi kasneje ni brat prišel v molitnico, niti na delo, niti k zajtrku. Sub-prior, ki je izvežban zdravnik, se je v prepričanju, da je brat bolan, podal v njegovo celico. Na svojo presenečenje pa je moral ugotoviti, da je bila postelja nedotaknjena. Sporočil je zadevo nato opatu, ki je tekom takojšnjih preiskav ugotovil, da ni bil brat Pavel navzočen niti pri večernih molitvah prejšnjega dne.

Prišli so do zaključka, da je brat Pavel na skrivnem, akoravno mu ne bi bil nihče branil tega storiti, zapustil samostan, ker se je naveličal. Izgleda pa, da samostanska oblast ni zapazila, ali pa vsaj, da se jim ni zdelo čudno tedaj, da je brat Pavel zapustil samostan v redovniški obleki, mesto v svoji civilni, katero je imel v samostanu shranjeno. Šele naslednjega dne, ko je izginil zopet drugi brat, v istih okoliščinah, so se začudili, ker tudi ta je odšel v kuto — ali, kakor jo oni nazivajo — tuniki in škapulirji. Vendar pa — kakor mi zatrjuje opat — se je že dogodilo prej, da so bratje-lajki drug drugega nagovorili, da zapuste samostan — kar je tudi umevno, ker so ti le navadni delavci in tudi večinoma brez izobrazbe.

Sedaj pa postaja zadeva bolj resna. Preteklo noč sta namreč izginila zopet dva brata-lajka in opat odkrito priznava, da se boji, da je kaka nesreča vmes. Sicer se tolaži z možnostjo, da so bratje odšli kam — da uporabim besede tvojega sina Jimma — "na hrusko." Zopet pa se opat ne upa — vsaj kolikor se meni dozdeva — raziskovati zadeve v tem oziru, ker bi gotovo nastale neumestne in tudi imenu reda jako škodljive govorice. Vsekakor pa je opat pristal, na moj nasvet seveda, da se obrnemo neuradno do Tebe za nasvet. Osebno jako spoštujem starca in bi ti bil zelo hvaležen, če bi mu priskočil na pomoč. Na kak način, seveda, ne vem svetovati — vendar mi slims, da bi bilo koristno, ko bi Ti poslal kakega svojih zaupnih uradnikov, da se z opatom osebno pogovori — in če imaš med njimi kakega katoličana, menim, da bi bil ta še najbolj pripraven. Opatija sicer ni bogve kako bogata, a gotovo so pripravljene stroške poravnati, ako ne bi bili preveliki. Za vsak slučaj, pa da bi imelo biti to zapreka — saj veš sam da imam tudi jaz precej denarja. Pričakujem tvojega čimprejšnjega odgovora.

Prisrčne pozdrave soprogi in tvojemu sinu ki mi je še dolžan obisk. Tvoj,

J. Brinsley-Seale."

"Nu," je dejal Roche, čim je Gilmartin končal, "kako bi vam ugajala ta zadeva?"

"Hm," je nekako glasno premišljeval Gilmartin, "zadeva je jako smešna!"

"Menim, da bi bilo pač najbolje, da obiščete opata," je hi-

tel Roche, "Se posebno ker ste katoličan. Prepričan sem, da vsaj ta zadeva ne bo končala zopet poroko!"

V Scotland Yardu so bili namreč prepričani — vsaj tako je skoro vedno bilo v preteklosti, da se vsaka zadeva, ki jo Irec Gilmartin dobi v roke, konča s poroko. Vsled tega so tudi imenovali Gilmartina "Dobrotljivi boterček."

Gilmartin se je dovtipu nasmajal.

"Dobro, tedaj?" je nadaljeval Roche. "Kdaj pa lahko odidete?"

"Jutri."

"Urejeno! Slučaj z waterlooskega mostu kar izročite — izročite — ga že imam: svojemu prijatelju Petersu. Izročite mu vse, kar imate, pa naj nadaljuje od tam."

"Nikakor bi ne bil presenečen, ako se njemu posreči slučaj razrešiti," je hitel Gilmartin zagovarjati svojega prijatelja. "Prepričan sem, da ga podcenjujete."

"Hm," je zagodrnjal Roche. "Dobro je, da imamo tu dovolj prostora. — Če se vam zdi umešno, obrnite se za pomoč do krajevne policije v Alderborough — seveda, ako se vam zdi tako neobhodno potrebno. Morebiti je že vsa zadeva rešena."

Gilmartin je nato prikimal in vstal. Ze skoro je prijel za ključko pri vratih, ko mu roka nenkrat zastane.

"Kaj pa je?" se začudi Roche.

"Pri moji veri!" vzklikne Irec, "sedaj pa že vem! Spodnje perilo!"

"O čem pa pravzaprav govorite?" vpraša podkomisar začuden.

Gilmartin se vrne k mizi: "Do tega trenutka se nisem mogel domisliti, kje bi bil videl že prej spodnje perilo, kakršno je imel mrtvec z waterlooskega mostu."

"Nu, in sedaj ste se domislili?"

"Da. V nekem samostanu — in sicer trapistovskem samostanu," odvrne Gilmartin. "In naj ne bom Irec, ako ni bil umorjenec kak menih in sicer kak izmed izginolih bratov-lajkov!"

TRETJE POGLAVJE

Opat in gvardijan

Opat Bruno Chavasse nikakor ni bil tip cerkvenega moža, kakršne si predstavlja moderni svet v benediktinskih samostanih. Vsled svoje rasti — bil je okoli šest čevljev, — svoje krepke postave, jasnih modrih oči in velikih obrvi, kratkih sivih las, orlovskega nosu in izrazitega

čela, je bil bolj podoben templarskemu vitezu. Človek bi si ga kaj lahko predstavljal z mečem v roki, ki seka turške glave. In marsikaterikrat ga je kak — posebno mlajši brat na skrivnem šaljiivo nazival "gospod polkovnik." Dogodilo se je celo, da se je neki brat-lajk, ki je služil v armadi, čim je opata opazil, strumno postavil predenj ter mu izkazal čast po vojaškem. Z ostalimi se je temu tudi opat smejal ter pripomnil bratu-lajku, da sicer pripadata oba sedaj k isti armadi, vendar da ni v navadi tako izkazovanje časti v Kristusovi vojski. Brata-lajka so tovariši kasneje dražili, a on je zatrdno rabil izgovor: "Verjemite mi, da ima opat pravico do takega pozdrava! Saj sem vendar služil pod njim v Afriki!"

Ni torej čudo, da je hotel tudi višji inšpektor Gilmartin pozdraviti opata po vojaški, čim je ta stopil v sprejemnico benediktinskega samostana v Alder-

Mi smo že dolgo let pošiljali po pošti elastične nogavice, trebušne pasove in pasove za kilo. Pišite nam.

MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pozor! Mi vam lahko preskrbimo z importiranimi pijavkami. Se jih razpošilja povsod.

Kraška kamnoseška obrt
15307 Waterloo Rd.
(V ozadiju trgovine Grdina & Sons)
Edina slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov

Michael Casserman
18700 Shawnee Ave.
PLUMBING & HEATING
KENmore 3877

LED IN PREMOG
TOČNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKEGA RAZVAJALCA
LEDU IN PREMOGA
1194 E. 167th St.
Pokličite KENmore 4361

TREH KOSOV SETI ZA SPREJEMNO SOBO
RASTAVNI VZORCI
PREVLEČENI Z NAJBOLJŠIM
JACQUARD VALORJEM
\$39.75
Vprašajte za Mr. Peruška
The Stern Furniture Co.
15428 Waterloo Rd.

borough. Don Chavasse pa je le dvignil svojo roko ter krepko stisnil Gilmartinovo. Inšpektor se je šele kasneje spomnil, da bi moral kot dober katoličan opatu roko poljubiti. Oba možaka sta si trenutek gledala v oči. Gilmartin se je že po obleki opata prepričal, da nima opraviti z angleškim Benediktincem. Čim sta sedla, pa je spregovoril opat z izborni angleščini: "Vidim, da ima moj prijatelj, gospod Brinsley-Seale v Scotland Yardu ve-

lik vpliv, ker so tako promptno poslali višjega inšpektorja." Pri tem je pogledal na sprejemnico, ki jo je držal v rokah.

"Gospod župnik je bil sošolec mojega predstojnika," je hitel pojasnjevati Gilmartin. "Vsekakor pa, menim, da ne bi bilo umestno, ko bi poslali kakega nižjega uradnika do vas, prevzvišeni."

"Sprejemam poklon," se je nasmehnil opat. "Tedad mislite, da je slučaj naših bratov, ki so izginili, precej resen?"

ZA VESELO VELIKO NOČ

posetite igro

"DESETI BRAT"

katero uprizarjajo igralci

slov. dram. dr. Ivan Cankar

V NEDELJO 27. MARCA

V S. N. DOMU NA ST. CLAIRJU

popoldne in zvečer

2:15 7:30

Vsi sedeži 50c

V predprodaji v slaščičarni Mrs. Kushlan v S. N. Domu

Po igri ples!

Vabijo igralci

B. F. PRIHODA

knjigoveznica

se priporoča za vezavo raznih knjig in brošur ter programov. Delo jako lično in poceni. Unijska knjigoveznica.

ŽELI VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

1714 Woodland Ave.

CHerry 5289

PAIN-EXPELLER

ohrani mnogo služb

Vaše delo vam je samo toliko časa zajamčeno, dokler zamorete delati. Izguba moči in zdravja je znamenje nezadostne uspešnosti — in sto mož je pripravljeno, da z veseljem prevzame vaše mesto.

Varstvena **PAIN-EXPELLER*** Znamka
Reg. U. S. Pat. Off.

Vzdržuje mišice zdrave in močne. Odpravi uneta mesta, povzročena vsled trdega dela in prenapetosti takoj.

Najslavnejši splošni družinski liniment, kar jih je znanih. V rabi nad 60 let. Vdrnite si ga!

35c in 70c

Naprodaj vsepovsod

* Pristni ima SIDRO varstveno znamko.

::: NAZNANILO :::

Čenjenim rojakom naznanjamo, da smo PREVZELI DELIKATESNO TRGOVINO in "LIGHT LUNCH." Naprodaj imamo tudi vse vrste mehke pijače, slaščice, vsakovrstni tobak, cigare in cigarete, dobro zalogo grocerije, vse šolske potrebščine in magazine. Rojakom se vpludno priporočata

JOS. IN FRANK RODICA

18507 St. Clair Ave., kjer obrne St. Clair Ave. kara

FRANK G. GORNIK

SLOVENSKE ODVETNIK

V mestu (čez dan)
1259 Union Trust Bldg.
E. 9th in Euclid Ave.
Telefon Main 7260.

Podružnica na 15335 Waterloo Rd.
Suite 2, v Slov. Nar. Domu
Zvečer od 6:30 do 8:00.

Telefon: KENmore 1244

ZA DOBRO IN TOČNO POPRAVILO VAŠE URE IN ZLATNINE JE NATIONAL WATCH and JEWELRY REPAIRING

JOS. C. BUKOVEC
6410 St. Clair Ave., v Slov. Nar. Domu, soba 10
GENE ZMERNE—DELO GARANTIRANO
Telefon: HENDERSON 1713

